

Betreft: Inbreng NVS internetconsultatie wetsvoorstel registratieplicht verkooppunten voor tabaks- en aanverwante producten.

Datum: 16 mei 2023

De NVS steunt in grote lijnen het gezondheidsbeleid zoals neergelegd in het Nationaal Preventie Akkoord (NPA) 2019, leidend tot een rookvrije generatie in 2040.

Echter, niet alle voorgestelde maatregelen lijken ons te passen in dit beleid. De nu aangekondigde registratieplicht van verkooppunten betekent, ondanks de beloofde maatregelen voor een efficiënte uitvoering, een aanzienlijke verzwaring van de administratieve lasten voor de sector. Enkele voorbeelden:

- Een jaarlijkse verlenging
- De kans op (bestuurlijke) boetes vanwege onduidelijkheden bij de registratie, de noodzaak het gehele assortiment ook buiten tabak aan te melden
- Het niet tussentijds kunnen intrekken van de registratie
- Het bij herhaling moeten opgeven bij de jaarlijkse registratie als een van het uitstalverbod uitgezonderde speciaalzaak
- Het aansluiten van de NVWA op het track and trace systeem uit het WHO Protocol ter bestrijding van illegale handel in tabaksproducten.

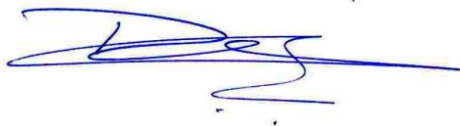
Dit alles maakt dit voorstel complex en opnieuw een verzwaring voor de toch al zwaar belaste sector die voortdurend rekening moet houden met aanzienlijke wijzigingen in wat (nog) toegestaan is. Niet voor niets adviseert de Adviescommissie Toetsing Regeldruk (ATR) het voorstel af te wijzen. De ATR heeft de aandacht gevraagd voor andere methoden om het aantal verkooppunten dat zal ontstaan na het beëindigen van de verkoop van tabak bij supers, te kunnen volgen.

Voornaamste bezwaar is echter de grondslag waarop dit voorstel is gebaseerd. Naar onze mening heeft de overheid reeds alle informatie omtrent tabaksverkooppunten via het ingevoerde Track and Trace systeem in haar bezit. Speciaalzaken en tabakswinkels hebben zich al moeten registreren. Resteren gemakswinkels die nu nog veelal een wijk- en buurtfunctie vervullen. Het monitoren hiervan moet voldoende worden geacht. Deze groep zaken zal (ook) een aflopende zaak zijn maar vervult nu vaak nog een sociale functie. Een geforceerd uitstervingsbeleid zal rokers mogelijk naar aankopen over de grens of de illegale handel brengen.

Daarnaast heeft de retailorganisatie voor de tabaks-en gemaksdetailhandel NSO al overtuigend kunnen aantonen (zie bijlage ingezonden brief van de NSO) dat de vrees voor een explosie van verkooppunten dichtbij supers of anderszins, op grond van recente concrete ervaringen totaal niet gerechtvaardigd is. Tabak is niet verboden, de grote hoeveelheid regels die van toepassing is bij tabakverkoop wordt nauwlettend gevolgd en loyaal uitgevoerd.

Er zal immers ook dit jaar agv het recente kamerdebat een eerste studie verschijnen met betrekking tot een in te voeren vergunningstelsel. Deze tussentijdse maatregel acht de NVS dan ook disproportioneel en onnodig.

Namens de leden van de NVS

Dave de Rijke

Secretaris

Bijlage: brief NSO aan Stas VWS dd 10 maart 2023

Bijlage:

Van: NSO | NSORetail <nso@nsoretail.nl>

Verzonden: vrijdag 10 maart 2023 16:47

Aan: Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport [REDACTED]@minwv.nl>

Onderwerp: Tweeminutendebat Leefstijlpreventie

Aan:
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. de staatssecretaris, de heer Maarten van Ooijen MA
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
E-mail: [REDACTED]

Zeist, 10 maart 2023

Betreft: Tweeminutendebat Leefstijlpreventie d.d. 8 maart 2023

Geachte heer Van Ooijen,

Tijdens het Tweeminutendebat Leefstijlpreventie op 8 maart jl. is door mevrouw Kuik (CDA) en mevrouw Van Esch (PvdD) een motie^[1] ingediend waarin de regering wordt verzocht een vergunningplicht voor verkooppunten van tabaksproducten uit te werken. Dit verzoek wordt in de motie mede onderbouwd door de stelling dat er "een sterke toename van het aantal speciaalzaken" zou zijn.

Als brancheorganisatie voor de tabaks- en gemakswinkel, heeft NSO Retail dringend behoefte om u over deze vermeende ontwikkeling nader te informeren en te voorzien van concrete informatie over de ontwikkeling van het aantal tabakswinkels.

In de pers lezen ook wij in diverse berichten dat er sprake zou zijn van een enorme toename van het aantal tabaksspeciaalzaken en gemakswinkels. Kennelijk is dit niet gebaseerd op feiten maar eerder door de ontorechte vrees dat tegen de achtergrond van de beperking van tabaksverkooppunten winkelformules in onze branche massaal nieuwe winkels aan het openen zijn.

In het SEO-rapport 'Beperken tabaksverkoop tot tabaksspeciaalzaken' (december 2021), dat de basis vormt van de voorstellen voor het beperken van verkooppunten, wordt gesproken van een verwachting dat bij het sluiten van de verkoop van tabaksproducten bij supermarkten (6.400 outlets) er naar verwachting ongeveer ruimte is voor 800 nieuwe verkooppunten. Dit op basis van het aantal rokers en het aantal resterende verkooppunten. Immers, de 2,7 miljoen rokers moeten op een legale, gereguleerde en

verantwoorde wijze hun tabaksproducten kunnen kopen en niet bij illegale verkooppunten.

Een inventarisatie bij alle bij ons aangesloten winkelformules leert ons dat er in het geheel geen sprake is van een 'sterke' of 'enorme' toename van het aantal verkooppunten. Alle formules bij elkaar in onze branche hebben vanaf 1 januari 2022 tot 1 maart 2023 in totaal 46 nieuwe verkooppunten geopend. Tegelijkertijd zijn in diezelfde periode 38 verkooppunten gesloten en 41 van eigenaar verwisseld. Een netto uitbreiding derhalve van 8 winkels.

Gevraagd bij alle winkelformules naar de verwachte toename van het aantal winkels in de periode 1 maart 2023 t/m 1 juli 2024 (de voorziene datum dat tabaksproducten niet meer in supermarkten verkocht mogen worden) dan staan er 41 nieuwe winkels in de planning. Voeg daarbij de ervaring in de branche dat er jaarlijks enkele tientallen winkels stoppen. Wellicht dat na 1 juli 2024 enkele "witte vlekken" zullen worden ingevuld. Maar onze verwachting is zeker niet dat er vele honderden nieuwe winkels bijkomen.

Ook wordt opgemerkt dat wellicht tal van andere retail branches tabaksproducten zouden gaan verkopen. Hier hebben wij echter niets over vernomen en er zijn in het geheel geen verwachtingen of voorziene ontwikkelingen dat dit zal gebeuren. Immers de verkoop van tabak kent ook tal van beperkingen die voor deze branches geen toegevoegde waarde zullen geven aan hun winkelformule.

De berichtgeving over een 'sterke toename' van tabaksverkooppunten lijkt ons dan ook nergens op gestoeld.

Het overgrote deel van de winkels die zijn aangesloten bij NSO Retail zijn gemakswinkels. Winkels waar naast tabaksproducten ook tal van andere producten en diensten worden aangeboden voor de mensen in wijken en buurten. Onze winkels liggen inderdaad veelal niet op een A-1 winkellocatie omdat deze locaties voor onze ondernemers simpelweg te duur zijn. Bovendien zijn het de consumenten in de wijken en buurten die juist de behoefte hebben aan het assortiment producten en diensten dat onze winkels aanbieden.

Postkantoren kennen we niet meer in Nederland en de bankfilialen zijn verdwenen uit de wijken en buurten. In onze winkels staan de geldmaat automaten, de ING-service punten, de post afhaal loketten, de pasfoto service, het stomerij depot etc. Dit om wijk- en buurtbewoners, waaronder veel ouderen, veilig hun geld op te kunnen laten nemen, de basis bankdiensten uit te leggen, ZZP-ers in de wijk te voorzien van hun kantoorartikelen, postale diensten te leveren en ga zo maar door. Concreet geeft dit het volgende beeld van onze winkels:

- 1228 winkels met Postdiensten (PostNL, DHL)
- 1423 winkels met Postzegels
- 610 winkels met een Geldmaat Recycler (storten en pinnen)
- 242 winkels met een ING-Servicepunt
- 102 winkels met een Money Transfer diensten
- 777 winkels met een OV-servicepunt
- 466 winkels met Pasfoto functie ten behoeve van Rijbewijs en ID
- 240 winkels met een stomerij

Het op termijn verbieden van de mogelijkheid om als gemakswinkel naast tabaksproducten deze andere producten en diensten aan te bieden zal een enorme verschraving van het winkelaanbod geven, juist in deze kwetsbare wijken en buurten. Het is in ons land, bijvoorbeeld de grensregio, al enorm slecht gesteld met diverse basisdiensten voor de inwoners van wijken en buurten. Bij een vergunningplicht voor enkel 100% speciaalzaken zal dit dramatische gevolgen hebben voor de leefbaarheid in deze wijken en buurten.

Wij hechten eraan u zo goed mogelijk te informeren over de feitelijke ontwikkelingen van het aantal tabaksverkooppunten. Wij gaan er daarbij vanuit dat ook bij uw ministerie deze ontwikkelingen nauwlettend worden gevolgd en geverifieerd zodat beleid in het kader van beperking van verkooppunten wordt gebaseerd op feiten en feitelijke ontwikkelingen.

Daarnaast vragen wij u ook om het door dit kabinet geschetste tijdpad voor het beperken van het aantal verkooppunten serieus te nemen. Consistent beleid en het vasthouden aan eerder vastgestelde beleidsvoornemens zorgt voor duidelijkheid en perspectief waar onze ondernemers op kunnen bouwen en hun economische activiteiten

Uiteraard zijn wij desgewenst graag bereid tot een nadere toelichting.

In verband met de aankomende stemmingen over de ingediende moties tijdens het Tweeminutendebat Leefstijlpreventie sturen wij een afschrift van deze brief aan de woordvoerders Preventie en EZK (MKB) in de Tweede Kamer.

Met vriendelijke groet,

voorzitter NSO Retail

Postbus 762
3700 AT Zeist
T: 088-